

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמל"ע 29036-12-11 בר-אל נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

בפני כב' השופט יוסף שפירא

עו"ד חי בר-אל
בעצמו

המערער

נגד

לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב
ע"י ב"כ עו"ד אפרים היים

משיבים

פסק דין

1. לפני ערעור על פסק דינו של בית הדין המשמעתי הארצי של לשכת עורכי הדין בתיק בד"א 62/10 מיום 9.11.11, אשר דחה את הערעור על הרשעת המערער מעבירות של עשיית פרסומת אסורה, וקיבל את הערעור על הרשעת המערער בעבירות של התנהגות שאיננה הולמת את מקצוע עריכת הדין וזיכה אותו מעבירות אלה. כן דחה בית הדין הארצי את הערעור על גזר הדין.

2. בינואר 2008 הוגשה קובלנה כנגד המערער בה נטען, בין היתר, כי באתר האינטרנט של המערער נכללה פרסומת אסורה, בכך שנכללו באתר זה כתבות וידיאו המלוות במלל קולי.

סעיף 55(א) לחוק לשכת עורכי הדין התשכ"א – 1961 (להלן: "חוק הלשכה"), קובע לאמור:

"עורך דין לא יעשה במישרין או בעקיפין, פרסומת לעיסוקו אלא בהתאם לכללים שתתקין המועצה הארצית באישור שר המשפטים וועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת".

הכללים שהותקנו על ידי הלשכה שהיו תקפים למועדים הרלוונטיים הינם כללי לשכת עורכי הדין (פרסומת), תשס"א-2001 (להלן: "כללי הפרסומת").

בסעיף 3 לכללי הפרסומת פורטה הפרסומת המותרת באינטרנט כאשר בסעיף 3(ה) לכללי הפרסומת נאמר, כי פרסומת באינטרנט המותרת על פי כלל 3 הנ"ל, תובא "בלא ליווי של מלל קולי". בית הדין המשמעתי המחוזי בדק דיסק שכלל כתבות וידיאו עם מלל קולי שנכללו באתר האינטרנט של המערער (להלן: "הכתבות עם המלל הקולי"), ולמעשה לא היתה מחלוקת כי נכללו באתר האינטרנט של המערער בתקופה הרלוונטית כתבות עם מלל קולי, ולפיכך הרשיע את המערער

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמל"ע 29036-12-11 בר-אל נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

בעבירות של עשיית פרסומת אסורה וכן בעבירות של התנהגות שאיננה הולמת את מקצוע עריכת הדין.

בית הדין המשמעתי המחוזי התייחס לכך שועדת הייעוץ לענייני פרסומת בלשכה, כהגדרתה בסעיף 3(ח) לכללי הפרסומת {להלן: "ועדת הייעוץ לענייני פרסומת"}, הודיעה למערער "כי ישנה בעיה עם המלל הקולי בקטעי הוידאו", אולם המערער לא הסיר את קטעי הוידאו אותה עת.

בהכרעת הדין שם נאמר, בין היתר, כדלקמן:

"35. אין אנו רואים עצמנו בעלי כישורים להכריע, בענייני פרסומת, כאשר בצדק הוקמה וועדה מקצועית לעניין זה בלבד, ואשר לה הכישורים, הנסיון בטיפול בתיקים רבים ובקביעת מדיניות הפרסום.

36. מאחר וועדה נכבדה זו בהסתמך על נסיונה ועל תקנה מפורשת קבעה כי ישנה בעיה עם מלל קולי בקטעי הוידאו, ובעניין זה בלבד, היה על הנאשם לכבד קביעה זו, ולבטל לפחות זמנית את הקישור ללינק זה באתר משרדו".

על המערער נגזר, בדעת רוב, עונש של אזהרה, כשדעת המיעוט היתה לגזור עליו קנס סימלי של 1 ₪ בלבד.

המערער הגיש ערעור לבית הדין הארצי וביקש לזכותו. לחלופין, ביקש לגזור עליו קנס סימלי של 1 ₪ במקום עונש של אזהרה שכן הכללת הכתבות עם המלל הקולי באתר האינטרנט של משרדו לא היתה עשיית פרסומת אסורה.

כן טען כי לא היה מקום להרשיעו בעבירות אתיות מאחר שעומדת לו טענת "ההגנה מן הצדק". בהחלטתו מיום 28.4.11 הורה בית הדין הארצי לב"כ המשיב להעביר את דיסק הכתבות עם המלל הקולי הן לוועדת הייעוץ לענייני פרסומת והן למשיב, על מנת שכל אחד מגורמים אלו יודיע לנו מה עמדתו הפורמלית בשאלה האם הכללת כתבות הוידאו באתר האינטרנט של המערער עומדת בכללי הפרסומת אם לאו, הן במצב שהן מלוות במלל הקולי הנלווה אליהן והן במצב ללא ליווי מלל קולי. בסופו של יום לא השתנתה עמדת המשיב, דהיינו – ועדת האתיקה המחוזית סוברת כי הכללת הכתבות האמורות לעיל באתר האינטרנט של המערער מהווה עשיית פרסומת אסורה הן בליווי מלל קולי והן ללא מלל קולי. זאת אף היתה עמדת והחלטת ועדת הייעוץ לענייני פרסומת.

בדיון שהתקיים בבית הדין הארצי לאחר מכן, הפנה המערער לפסק דינו של בית המשפט העליון בעל"ע 13/86 חטר ישי נ' הועד המחוזי של לשכת עוה"ד בתל-אביב-יפו פ"ד מא(4) 838, בו בוחן בית המשפט העליון את פרשנות המילים "יעשה פרסומת לעיסוקו" שבסעיף 55 לחוק לשכת עוה"ד, וקבע כי: "הופעת עורך דין בכלי התקשורת, על פי בקשתם של אלה, בענין בעל חשיבות ציבורית, על מנת ליתן הסבר ענייני בבעיה משפטית, אין לראותה כעשיית פרסומת לעצמו". (שם, בעמ' 840).

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמל"ע 29036-12-11 בר-אל נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

בית הדין הארצי היה ער לכך שקביעת בית המשפט העליון האמורה מתייחסת לכתבה בכלי תקשורת (שם היה מדובר בכתבה במהדורת החדשות של הטלוויזיה הישראלית), אשר עורך הדין הופיע בה לבקשת אותו כלי תקשורת, ומכאן לנימוקי בית הדין הארצי.

3. בית הדין הארצי קובע כי האתר בו מדובר הינו של המערער ונועד להציג את משרדו והוא עצמו לציבור לקוחות פוטנציאליים "דהיינו – עשיית פרסומת לעיסוקו של המערער", וכך נאמר בפסק הדין של בית הדין הארצי:

"הננו סבורים כי הכללה יזומה על ידי עורך הדין של כתבה בה מופיע עורך הדין באתר האינטרנט של משרדו מהווה עשיית פרסומת לעיסוקו, שכן מטרת הפרסום באתר האינטרנט של משרד עורך הדין הינה עשיית פרסומת לעיסוקו, והשכל הישר מצביע על כך שהכללת כתבה עיתונאית בה מופיע עורך הדין ומדבר, למשל, על סוגיות בעלות עניין ציבורי, נועדה להאדיר את תדמיתו של עורך הדין, שכלי התקשורת רואים לנכון לתת במה ציבורית לאמירותיו. בהיות הדבר "עשיית פרסומת לעיסוקו" נכלל הדבר בסעיף 55 לחוק לשכת עוה"ד, וברצוננו להדגיש כי ענין לנו בדין המצוי לגבי עשיית פרסומת אסורה ולא בדין הרצוי בכל הקשור לשאלה איזה עשיית פרסומת ראוי להתיר אול אסור... עם זאת, כפי שיובהר להלן, לאחר שבחנו את השאלה לגופה, הגענו למסקנה כי על פי הדין המצוי (ומבלי להכנס לשאלת הדין הרצוי), הכללת כתבות הוידאו עם המלל הקולי מהווה עשיית פרסומת אסורה". (שם, פסקה 13).

מן המקובץ עולה, כי אין מקום להתערב בקביעת העובדות בבתי הדין המשמעתיים, ומכאן שהערעור לגבי ההרשעה נדחה בזאת.

אשר לעונש, הרי שלכאורה כאשר נאשם מזוכה בערכאת ערעור מעבירה אחת מתוך שתי עבירות שהורשע בהן, יש מקום ליתן לכך ביטוי גם בגזר הדין.

בית הדין הארצי סבר כי עונש אזהרה הוא קל יותר מאשר עונש של קנס, מבין העונשים הנקובים בסעיף 68 לחוק, ואולם המערער מבקש לחלופין להשית עליו קנס, שמדורג במקום השלישי בסעיף 68 לחוק, ולכאורה יש בכך החמרה. עם זאת, בקשתו הינה שהקנס יעמוד על 1 ₪, כך שלמעשה המשמעות הינה סמלית.

דרך כלל, גם אם אין בתי הדין מגיעים לדיון באבחנות דקות אלה, הרי במקרה זה טוען המערער, כי חרף שהעבירה הינה קלה, העונש עלול לגרום לו נזק מעבר למידה הראויה במיוחד בגזרה בה הוא עוסק, דהיינו תפקידו בעמותת עוגן למען טוהר המידות והמאבק בשחיתות.

בית המשפט המחוזי בירושלים

עמל"ע 29036-12-11 בר-אל נ' לשכת עורכי הדין - מחוז תל אביב

בשים לב לנסיבות המקרה, ולעובדה שאף המשיב פנה לוועדה לקבל הנחיה, אקבל את בקשת המערער ואמיר את רכיב האזהרה שבעונש שהושת עליו בקנס של 1 ₪.

ניתן היום, י"א אייר תשע"ב, 03 מאי 2012, בהעדר הצדדים.

י. שפיירא

יוסף שפירא, שופט